

Doniyor Kitobi — Yigirma Birinchi qism

O'Ichovda

Jeff Pippenger

2023-12-16

Biz Ishayo kitobining yigirma yettinchi bobini ko'rib chiqmoqdamiz, chunki u Ishayoning keyingi boblari uchun kontekstni belgilab beradi. O'sha keyingi boblar so'nggi yomg'irni Muqaddas Kitobga muvofiq to'g'ri metodologiya sifatida ko'rsatadi. Ushbu metodologiya tan olinib, qo'llanilganda, qabul etilgan taqdirda unga muvofiq tajribani hosil qiladigan bashoratli xabarni ochib beradi.

2001-yil 11-sentabrda Xudoning avvalgi ahd xalqi bo'lgan, ya'ni Yettinchi kun adventistlari xalqiga aytilishi lozim bo'lgan qo'shiq shundan iboratki, ular Xudoning xalqi sifatida chetlab o'tilmoqda, chunki ular Xudoning O'z uzumzoridan yetishtirishni maqsad qilgan mevalarni keltirmadilar. Bu qo'shiq ahd munosabatiga asoslangan bo'lishi kerak edi; bu munosabat Xudo ekan uzumzor bilan, shuningdek, 1863-yilda ularning qoqinish toshini rad etganlari bilan ifodalangan edi. Ular 1856-yilda Laodikiya bo'lib qolgan edilar, va yetti yil davomida, yoki "yetti marta", yoxud ikki ming besh yuz yigirma kun mobaynida, Xudo kirish izlagan edi, biroq ular 1863-yilda Unga qarshi eshikni yopdilar.

2001-yil 11-sentabrdan beri ular Yakshanba qonunida Uning og'zidan butunlay chiqarib tashlanishidan oldin bog'lamlarga bog'lanib bormoqdalar. 2001-yil 11-sentabrdan beri Adventizmga kuylanadigan xabar — bu Laodikeya xabaridir; u uzumzor haqidagi xabar bo'lib, o'z ichiga qimmatbaho toshni "ko'rish" va "tatib ko'rish"dan bosh tortgan har qanday kishini ezib yuboradigan qoqinish toshini oladi. Ishayo kitobidagi ushbu parcha ichida Laodikeyaliklarga berilgan va'da shuki, bu so'nggi ogohlantirishni qabul qilishni tanlagan har qanday adventist hali ham Masihning "kuchidan mahkam ushlash" uchun vaqtga ega, toki ular Masih bilan "yarashsinlar", chunki Masih hanuz ular bilan "yarashishga" tayyordir. Ammo yarim tunda yangraydigan nido chog'ida, tez orada keladigan Yakshanba qonunidan sal oldin, o'sha imkoniyat abadiy tugaydi.

2001-yil 11-sentyabrda boshlangan davrda Xudo "ilgari xalq bo'lmagan"larni, "quruq yerdan chiqqan ildiz"ni "ildiz otishga", "gullab, g'uncha yozishga va yer yuzini meva bilan to'ldirishga" va'da qildi. Yessayning ildizini gullatib, g'uncha yozdiradigan narsa so'nggi yomg'irdir, chunki gullab, g'uncha yozishi kerak bo'lgan o'sha ildiz payg'ambarlik ma'nosida ko'tariladigan bayroq bo'lishga tayinlangandir, va o'sha bayroq Yessayning ildizidir.

Va o'sha kunda Yessayning bir ildizi bo'lur, u xalqlar uchun bayroq bo'lib turur; unga g'ayriyahudiylar murojaat qilurlar; va uning oromi ulug'vor bo'lur. Ishayo 11:10.

Kechki yomg'ir 2001-yil 11-sentabrdan boshlab Yessayning ildizini gullatib, kurtak yozdirdi, va yaqin orada keladigan yakshanba qonuni paytida o'sha ildiz butun yer yuzini meva bilan to'ldiradi. Ishayo kitobining yigirma yettinchi bobidagi yakshanba qonuni Doniyor kitobining birinchi

bobidan uchinchi bobigacha ham ifodalangan taraqqiy etuvchi tarixdir. Kechki yomg'ir 2001-yil 11-sentabrda uchinchi Voyning Islomga taalluqli bo'lgan hodisasi ozod etilib, so'ng darhol jilovlanganda, xalqlar g'azablangan paytda tomchilay boshladi.

“Bu yerda tilga olingan ‘o’sha musibat vaqtining boshlanishi’ balolar to‘kila boshlaydigan vaqtni emas, balki ular to‘kilishidan sal avvalgi qisqa davrni anglatadi; o’sha paytda Masih muqaddas joyda bo‘ladi. O’sha vaqtda, najot ishi yakuniga yetib borayotgan bir paytda, yer yuziga musibat kelayotgan bo‘ladi, xalqlar esa g‘azablangan bo‘ladilar, biroq uchinchi farishtaning ishiga to‘sqinlik qilmasliklari uchun tiyib turiladilar. O’sha vaqtda uchinchi farishtaning baland ovozigacha qudrat berish va azizlarni yetti oxirgi bala to‘kiladigan davrda bardosh berishga tayyorlash uchun Rabbimiz huzuridan keladigan ‘keyingi yomg‘ir’, ya’ni yangilanish keladi.” Early Writings, 85.

Ushbu parchada Opa Uayt najot hali ham ochiq bo‘lib turadigan qisqa bir davr mavjudligini aniqlashtirmoqda. U murojaat qilayotgan “qayg‘u vaqti” sinov muddati to‘liq yopilganda boshlanadigan buyuk qayg‘u vaqtdan farqlanadi. Adventizmda u, Mixail oyoqqa turadigan paytda boshlanadigan buyuk qayg‘u vaqti bilan bog‘liq holda, to‘g‘ri ravishda “kichik qayg‘u vaqti” deb ataladi. “Kichik qayg‘u vaqti” yaqin orada keladigan Yakshanba qonuni bilan milliy halokat boshlanadigan davrni ifodalaydi va sinov muddati yopilguncha davom etadi.

2001-yil 11-sentabrdan Yakshanba qonunigacha bo‘lgan tarixda Adventizmning yakuniy poklanishi va hukmi keyingi yomg‘irning “sepilishi” davrida sodir bo‘layotgani tasvirlangan. Bu — keyingi yomg‘ir, ya’ni “tetiklanish” ham, “sepilish” sifatida boshlanadigan, biroq Yakshanba qonunida to‘liq quyilishigacha rivojlanib boradigan davrdir. Uchinchi Voyning Islom dini xalqlarni g‘azablantiradigan paytda boshlanadigan o’sha davrda keyingi yomg‘ir yog‘a boshlaydi, va ba’zilar keyingi yomg‘irni anglab, uni qabul qiladilar, ba’zilar esa keyingi yomg‘irni anglamaydilar. Ba’zilar nimadir sodir bo‘layotganini anglaydilar, biroq bu nima ekanini tushunmaydilar va o‘zlarini unga qarshi tutadilar.

“Ko‘plar avvalgi yomg‘irni katta darajada qabul qila olmay qolganlar. Ular shu tariqa Xudo ular uchun ta’min etgan barcha ne’matlarga erishmaganlar. Ular bu yetishmovchilik keyingi yomg‘ir bilan to‘ldiriladi, deb kutadilar. Inoyatning eng boy mo‘l-ko‘lligi ato etiladigan paytda, ular uni qabul qilish uchun qalblarini ochishni niyat qiladilar. Ular dahshatli xatoga yo‘l qo‘ymoqdalar. Xudo O‘z nuri va bilimi bilan inson qalbida boshlagan ish uzluksiz davom etib borishi kerak. Har bir inson o‘zining shaxsiy ehtiyojini anglab yetishi lozim. Qalb har qanday nopoklikdan bo‘shatilib, Ruhning istiqomat qilishi uchun poklanishi kerak. Ilk shogirdlar Hosil bayrami kunida Muqaddas Ruhning yog‘dirilishiga gunohni e’tirof etish va tark etish, jiddiy ibodat hamda o‘zlarini Xudoga bag‘ishlash orqali tayyorlandilar. Xuddi o’sha ish, faqat yanada yuqori darajada, hozir ham bajarilishi kerak. O’shanda insoniy vosita faqat barakani so‘rash va Rabbiy o‘zi haqidagi ishini mukammal qilishini kutishi kerak edi. Ishni boshlagan Xudodir, va U O‘z ishini nihoyasiga yetkazadi, insonni Iso Masihda komil qiladi. Ammo avvalgi yomg‘ir bilan ifodalangan inoyatga nisbatan hech qanday beparvolikka yo‘l qo‘yilmasligi kerak. Faqat o‘zlariga berilgan nurga muvofiq yashayotganlargina yanada buyukroq nurni qabul qiladilar. Agar biz faol masihiy fazilatlarni namoyon etishda kundan-kunga ilgarilab bormasak, keyingi yomg‘irdagi Muqaddas Ruh zohir bo‘lishlarini tan

olmaymiz. U atrofimizdagi qalblarga yog‘ayotgan bo‘lishi mumkin, ammo biz uni na farqlaymiz, na qabul qilamiz.” Testimonies to Ministers, 506, 507.

Oxirgi yomg‘ir hozir yog‘moqda, va uni tan oladiganlar bor, shuning uchun uni qabul qiladilar; uni tan olmaydiganlar ham bor, shuning uchun uni qabul qilmaydilar. Oxirgi yomg‘irni qabul qilish uchun uni tan olish zarur. Oxirgi yomg‘ir shunchaki bir tajribaning o‘zigina emas; u xabar orqali hosil bo‘ladigan bir tajribadir, biroq bu xabarni faqat shu xabarni asoslash uchun to‘g‘ri metodologiya qo‘llangandagina qabul qilish mumkin. Oxirgi yomg‘ir xabarini asoslaydigan metodologiyani tan olmasdan turib, Doniyor va Vahiy kitoblarida bayon etilgan shohliklarning ko‘tarilishi va qulashi orqali ifodalangan bashoratli saboqlarni tushunish deyarli mumkin emas.

Dunyoga ko‘tarilgan bayroq Ishayo tomonidan “Yessayning ildizi” deb ta’riflanadi, yigirma yettinchi bobda esa “Yoqubdan kelganlar” “ildiz otadilar”. “Yessayning ildizi” bo‘lganlar o‘sha yerning o‘zida “Isroil” deb ham tanitiladi; ular avval gullab, kurtak yozadiganlar, shundan keyin esa dunyoni meva bilan to‘ldiradiganlardir. Tabiat qonunlari bashorat qonunlariga zid emas, chunki tabiatni ham, bashoratni ham vujudga keltirgan Zot bir xil Qonun Beruvchidir. O‘simlik meva berishidan oldin, avvalo, kurtaklar, so‘ng esa gullar bilan namoyon bo‘ladigan uyqu holatidan chiqishi kerak. “Yessayning ildizi” bo‘lgan ruhiy Isroil yog‘inning bosqichma-bosqich to‘kilishini qabul qiladi. Bu “sepilish” bilan boshlanadi va bayroq tomonidan taqdim etilgan meva bilan dunyo to‘ldirilganda to‘liq to‘kilishga qadar kuchayib boradi.

Ishayo kitobining yigirma yettinchi bobida yomg‘irning sepilishi boshlanish nuqtasi g‘unchalar «nish urganida» sodir bo‘lishi sifatida tasvirlanadi. Ular dastlab «nish urganida», yomg‘ir «o‘lchov bilan» yog‘dirilayotgani sifatida ko‘rsatiladi. «O‘lchov bilan, u nish urganida». 2001-yil 11-sentabrda kechki yomg‘irning sepilishi «o‘lchov bilan» yog‘dirila boshladi, chunki o‘sha vaqtda bug‘doy bilan begona o‘tlar, yoki dono bilan nodonlar hanuz bir-biriga aralash holda edi.

“Butun yer yuzini Uning ulug‘vorligi bilan yoritadigan Xudoning Ruhining buyuk to‘kilishi, biz Xudo bilan hamkor mehnatkashlar bo‘lish nimani anglatishini tajriba orqali biladigan ma’rifatli xalqqa ega bo‘lmagunimizcha, kelmaydi. Biz Masih xizmatiga to‘liq, butun qalbdan bag‘ishlaganimizda, Xudo bu haqiqatni O‘z Ruhining o‘lchovsiz to‘kilishi bilan e’tirof etadi; ammo jamoatning eng katta qismi Xudo bilan hamkor mehnatkashlar bo‘lmay turib, bu sodir bo‘lmaydi. Xudbinlik va o‘zini erkalatish shu qadar ochiq namoyon bo‘lib turganda, agar so‘z bilan ifodalansa, Qobilning o‘sha javobini bildiradigan ruh hukm surayotgan bir paytda, Xudo O‘z Ruhini to‘kib bera olmaydi: — “Men akamning qo‘riqchisimanmi?” Agar bu zamon uchun haqiqat, agar har tomonda tobora ko‘payib borayotgan va hamma narsaning oxiri yaqin qolganiga guvohlik berayotgan alomatlar, haqiqatni bilamiz deb da’vo qiluvchilarning uyqudagi quvvatini uyg‘otish uchun yetarli bo‘lmasa, u holda porlab turgan nurga mutanosib zulmat bu jonlarni qoplaydi. Ularning loqaydligiga doir, oxirgi hisob-kitobning ulug‘ kunida Xudoga taqdim eta oladigan biror bahonaning hatto soyasi ham yo‘q. Nega ular Xudo Kalomining muqaddas haqiqatining nurida yashamaganlari, yurmaganlari va mehnat qilmaganlari hamda shu tariqa o‘z xulq-atvori, hamdardligi va g‘ayrati orqali gunoh zulmatiga botgan dunyoga xushxabarning qudrati va haqiqatini inkor etib bo‘lmasligini namoyon qilmaganliklariga oid keltiriladigan hech qanday sabab bo‘lmaydi.” Review and Herald, 1896-yil 21-iyul.

Ishayo yigirma yettinchi bobosi quruq yerdan ildiz kurtak yozadigan, ya'ni keyingi yomg'irning to'kilishi boshlanishi tarixini, so'ngra yer meva bilan to'lguniga qadar bo'lgan butun davrni ko'rsatadi. Bu bob "o'sib chiqqanida, Sen u bilan o'lchov bilan bahslashursan", deb ta'kidlaydi. Keyingi yomg'ir "sepilish" sifatida o'lchanayotgan paytda, Sister White shunday deydi: keyingi yomg'ir "atrofimizdagi yuraklarga yog'ayotgan bo'lishi mumkin, ammo biz uni anglamaymiz ham, qabul ham qilmaymiz."

Bu bilan u yomg'irning yog'ishini tan oladiganlar bilan uni tan olmaydiganlar aralash bo'lgan bir jamoatni ko'rsatadi. Oldingi parchada esa u, Xudo oxirgi yomg'irni o'lchovsiz yog'dirgan paytda dono va nodon bokiralar aralashmasi endi qolmasligini shuni aytish orqali ko'rsatadi: "Biz Masih xizmatiga to'liq, butun qalb bilan bag'ishlangan bo'lganimizda, Xudo bu haqiqatni O'z Ruhini o'lchovsiz yog'dirish bilan tan oladi; ammo jamoatning eng katta qismi Xudo bilan birga mehnat qiluvchilar bo'lmay turib, bu sodir bo'lmaydi."

Jamoatning kattaroq qismi, ya'ni jamoatning ko'pchiligi, Matto yigirma beshinchi bobda nodon qizlar sifatida tasvirlangan, chunki Muqaddas Kitobga ko'ra "ko'plar" da'vat etilgan, ammo "ozlar" tanlangandir. Donolar bilan nodonlar tez orada keladigan Yakshanba qonunidan oldin, yarim tundagi inqiroz paytida, ilohiy taqdir bilan ajratib qo'yiladi. Bu ajratilish shunday bir xalqni vujudga keltiradiki, ular keyinroq Ruhning so'nggi yomg'irdagi to'liq to'kilishini qabul qila oladilar va "bir kunda tug'ilgan xalq"ga aylanadilar. Shunda Yessayning ildizi bayroq sifatida ko'tariladi va dunyoni meva bilan to'ldiradi.

Ishayo yigirma yettinchi bobda aniqlanishicha, keyingi yomg'ir 2001-yil 11-sentabrda "o'lchov bilan" yog'dirila boshlaganida, "sen u bilan munozara qilursan". "U unib chiqqanida, o'lchov bilan, sen u bilan munozara qilursan." 2001-yil 11-sentabr voqeasi dunyo va jamoat orasida darhol munozara mavzusiga aylandi. Hatto bugungi kungacha — yigirma yildan ham ortiq vaqt o'tgan bo'lsa-da — o'sha voqealarni qandaydir globalistik fitnaning bir ko'rinishi emas, balki Islomning amaliy deb belgilashga qarshi hanz bahslar mavjud. Keyingi yomg'irning sepilishi kirib kelishi bilan bog'liq munozara 2001-yil 11-sentabrda boshlandi, biroq dunyoda davom ettirilayotgan bahslar Xudoning bashoratli Kalomida ko'rsatilgan "munozara" emas. Bu munozara quyida keltiriladigan bashoratlarni haqidadir.

"Bir safar, Nyu-York shahrida bo'lganimda, tungi paytda menga osmon sari qavatma-qavat ko'tarilib borayotgan binolarni ko'rish nasib etildi. Bu binolar yong'inga chidamli deb kafolatlangan edi va ular o'z egalarini hamda quruvchilarini ulug'lash uchun barpo etilgan edi. Bu binolar tobora balandroq va yanada balandroq ko'tarilar, ularda esa eng qimmatbaho material ishlatilgan edi. Bu binolarning egalari o'zlariga: «Qanday qilib biz Xudoni eng yaxshi tarzda ulug'lashimiz mumkin?» deb so'ramas edilar. Rabbiy ularning xayolida yo'q edi."

Men shunday deb o'yladim: "Eh, qani endi o'z mablag'larini shu tarzda sarflayotganlar o'z yo'llarini Xudo qanday ko'rsa, shunday ko'ra olsalar edi! Ular hashamatli binolarni qad rostlamogda, ammo olam Hukmdorining nazarida ularning rejalari va niyatlari naqadar nodonlikdir. Ular qalb va aqlning barcha quvvatlari bilan Xudoni qanday ulug'lashlari mumkinligini o'rganmayaptilar. Ular insonning birinchi burchi bo'lgan mana shu narsani ko'zdan qochirdilar."

“Bu hashamatli binolar qad ko‘targan sari, ularning egalari o‘z nafsini qondirish va qo‘shnilarining hasadini qo‘zg‘atish uchun sarflashga pullari borligidan mag‘rurona shuhratparastlik bilan quvondilar. Ular shu tarzda sarflagan pullarning katta qismi siquv bilan, kambag‘allarni ezib-siqib olish orqali qo‘lga kiritilgan edi. Ular osmonda har bir tijorat muomalasining hisobi yuritilishini; har bir nohaq bitim, har bir firibgarlik amali u yerda qayd etilishini unutdilar. Shunday vaqt keladiki, odamlar o‘zlarining firibgarligi va takabburligida Rabbiy ularga o‘tishga yo‘l qo‘ymaydigan bir nuqtaga yetadilar, va ular Yahovaning sabr-toqatining ham bir chegarasi borligini bilib oladilar.”

“Keyin ko‘z o‘ngimdan o‘tgan manzara yong‘in vahimasi edi. Odamlar baland va go‘yoki olovga chidamli binolarga qarab: «Ular mutlaqo xavfsiz», — der edilar. Ammo bu binolar go‘yo smoladan yasalganidek yonib ketdi. Yong‘in o‘chirish mashinalari vayronagarchilikni to‘xtatish uchun hech narsa qila olmadi. O‘t o‘chiruvchilar mashinalarni ishga sola olmadilar.” Guvohliklar, 9-jild, 12, 13.

Adventist cherkovi 2001-yil 11-sentabrda keyin darhol mana shunday parchalarning dunyodan yashirilishiga intildi. Bu qanday qilib Nyu-York shahri va yong‘in o‘chirish mashinalari keyin boshlangan yong‘inlarni to‘xtata olmagan nihoyatda baland binolar haqida bo‘lmasligi mumkin? Adventist cherkovi payg‘ambar ayol tomonidan yozilgan deb e‘tirof etadigan bitiklardan olingan mana shunday bir parcha, ana shunday bajo kelishdan keyin, qanday qilib tomlardan turib e‘lon qilinmagan bo‘lishi mumkin?

So‘nggi yomg‘irning sepilishining kelishi, ya‘ni bashoratli “munozara”ning kelishini belgilovchi hodisa, Adventizmning yakuniy isyonini ham ko‘rsatadi, chunki aynan o‘sha yerda ular o‘zlari qoldiq uchun payg‘ambar ayol deb tan olgan Zotning ravshan va sodda so‘zlarini to‘liq rad etadilar.

“Shayton ... qalbakini tinimsiz ravishda ilgari surmoqda — haqiqatdan chalg‘itish uchun. Shaytonning eng oxirgi aldovi Xudoning Ruhining guvohligini kuchsiz va ta‘sirsiz qilib qo‘yish bo‘ladi. ‘Vahiy bo‘lmasa, xalq halok bo‘ladi’ (Hikmatlar 29:18). Shayton turli yo‘llar va turli vositalar orqali ustalik bilan ish yuritib, Xudoning qoldiq xalqining haqiqiy guvohlikka bo‘lgan ishonchini larzaga keltirishga intiladi.”

“Shaytoniy tusga ega bo‘lgan, Shahodatlariga qarshi qo‘zg‘atilgan nafrat bo‘ladi. Shaytonning ishlari jamoatlarning ularga bo‘lgan ishonchini izdan chiqarishdan iborat bo‘ladi, buning sababi shudir: agar Xudoning Ruhining ogohlantirishlari, tanbehlari va maslahatlariga quloq solinsa, Shayton o‘z aldovlarini kiritish va jonlarni o‘z xomxayollari bilan bog‘lab qo‘yish uchun bunchalik ravon yo‘lga ega bo‘la olmaydi.” Selected Messages, 1-kitob, 48.

Bug‘doy bilan begona o‘tlarning ikkalasining ham bashoratli bog‘lanishi 2001-yil 11-sentabrda, Bashorat Ruhira qarshi isyon bilan boshlandi; bu esa 1863-yilda Muqaddas Kitobga qarshi boshlangan bosqichma-bosqich isyonning yakunini belgiladi.

“Biz, bir xalq sifatida, yer yuzidagi barcha boshqa xalqlardan ilgari haqiqatga ega ekanimizni e‘tirof etamiz. Shunday ekan, hayotimiz va fe‘l-atvorimiz bunday imon bilan uyg‘un bo‘lishi kerak. Solihlar osmoniy ombor uchun qimmatbaho don singari bog‘-bog‘ qilib bog‘lanadigan,

yovuzlar esa oxirgi ulug' kunning olovlari uchun, begona o'tlar kabi, yig'ib olinadigan kun endi juda yaqin. Ammo bug'doy bilan begona o'tlar «hosilgacha birga o'sadi». Guvohliklar, 5-jild, 100-bet.

Qanday qilib Adventizm quyidagi parchani e'tiborsiz qoldirishi mumkin, holbuki unda bu binolar qulagan paytda Vahiy kitobining o'n sakkizinchi bobi, birinchi oyatdan uchinchi oyatgacha, bajo bo'lishi to'g'ridan-to'g'ri bayon qilingan?

“Men Nyu-Yorkni suv to'liqini supurib ketishi kerak, deb men e'lon qilgan so'z endi kelayaptimi? Men buni hech qachon aytmaganman. Men u yerda qavatma-qavat qad ko'tarayotgan ulkan binolarga qarab shunday deganman: 'Egamiz yer yuzini dahshatli ravishda larzaga keltirish uchun qo'zg'alganida qanday qo'rqinchli manzaralar yuz beradi! Shunda Vahiy 18:1–3 dagi so'zlar bajo bo'ladi.' Vahiyning o'n sakkizinchi bobining butuni yer yuziga kelayotgan narsalar haqida ogohlantirishdir. Ammo Nyu-York ustiga nima kelishi to'g'risida menga ayniqsa berilgan biror nur yo'q; faqat shuni bilamanki, bir kuni u yerdagi ulkan binolar Xudoning qudrati burib ag'darishi va ostin-ustin qilishi bilan qulab tushadi. Menga berilgan nurdan bilamanki, dunyoda halokat bor. Egamizning bir so'zi, Uning qudratli kuchining bir tegishi bilan, bu ulkan inshootlar qulab tushadi. Shunday manzaralar yuz beradiki, ularning dahshatini biz tasavvur ham qila olmaymiz.” Review and Herald, 1906-yil 5-iyul.

Bu yerda biz ko'rib chiqayotgan masala ushbu parchalar 2001-yil 11-sentabrda amalga oshganmi-yo'qmi, degan savol emas, chunki ular mutlaqo amalga oshgan edi; balki biz ko'rib chiqmoqchi bo'lgan masala o'sha vaqtda boshlanadigan “bahs”dir. Bu bahs to'g'ri yoki noto'g'ri metodologiya ustida edi. Adventist cherkovi Uilyam Millerning bashoratni talqin qilishga oid o'n to'rt qoidasini rad etishni 1863-yilda boshladi va ular hozir shunday nuqtaga yetib keldilarki, Adventist ilohiyotchilari tomonidan yozilgan, murtad protestantizm va Rim katolitsizmi ilohiyotchilari tomonidan qayta-qayta ma'qullanmagan birorta Muqaddas Kitob tadqiqoti kitobini sotib ola olmaysiz. 1863-yildan 2001-yilgacha, va hanuz bugun ham, dastlab Uilyam Millerning bashoratni talqin qilish qoidalari bilan ifodalangan metodologiya Rim katolitsizmi va murtad protestantizm metodologiyasi foydasiga chetga surib qo'yildi. Vahiy kitobining o'n sakkizinchi bob, birinchi-uchinchi oyatlari amalga oshgan paytda boshlangan bashoratli “bahs” haqiqiy yoki soxta metodologiya ustida edi.

Keyingi maqolada Ishayo kitobining yigirma yettinchi bobidagi “munozara”ni ko'rib chiqishni davom ettiramiz.

“Masihiylik nimadan iborat ekanini, haqiqat nima ekanini, biz qabul qilgan imon nima ekanini, Muqaddas Kitob qoidalari — bizga eng oliy hokimiyat tomonidan berilgan qoidalar — nimaligini o'zimiz uchun bilishimiz kerak.” The 1888 Materials, 403.